

Univerzita Palackého
v Olomouci

Univerzita Palackého
v Olomouci

Zánik manželství Vztahy mezi rodiči a dětmi

Základy soukromého práva 1, PF UP

JAN GREPL

Univerzita Palackého
v Olomouci

Zánik manželství

Manželství

- § 3 odst. 2 písm. b) NOZ: *Soukromé právo spočívá zejména na zásadách, že rodina, rodičovství a manželství požívají **zvláštní zákonné ochrany**.*
- § 655 NOZ: *Manželství je trvalý svazek muže a ženy vzniklý způsobem, který stanoví tento zákon. Hlavním účelem manželství je založení rodiny, řádná výchova dětí a vzájemná podpora a pomoc.*
- Vznik
 - Svobodné + úplné + souhlasné projevy vůle (x forma)
 - Muže a ženy
 - Osobně (příp. jeden v zastoupení, svolení KÚ)
 - Před OVM (matriční úřad) / orgánem oprávněné církve
 - Vznik manželství k okamžiku prohlášení

Zánik manželství

Změna pohlaví

- § 29 odst. 2 NOZ: *Změna pohlaví nemá vliv na osobní stav člověka, ani na jeho osobní a majetkové poměry; **manželství nebo registrované partnerství však zaniká.***

Prohlášení za mrtvého

- § 71/2 NOZ: *Na člověka, který byl prohlášen za mrtvého, se hledí, jako by zemřel. Prohlášením manžela za mrtvého **zaniká manželství dnem, který se pokládá za den jeho smrti; totéž platí o registrovaném partnerství***
- § 76/1 NOZ: *Byl-li člověk prohlášen za mrtvého, nevylučuje to důkaz, že zemřel dříve nebo později, anebo že je ještě naživu. Zjistí-li se, že je naživu, k prohlášení za mrtvého se nepřihlíží; **manželství nebo registrované partnerství se však neobnovuje.***

Smrtí manžela

- § 23 NOZ: *Člověk má právní osobnost od narození až do smrti.*

Zánik manželství

- **Neplatnost manželství**
 - **Zákonná překážka** (§ 672 – 676 NOZ)
 - Nesvéprávný nezletilý, omezený ve svéprávnosti uzavírat, bigamie, příbuzenství + osvojení, poručenství
 - **Nátlak a omyl** (§ 684 NOZ)
 - Manželství vznikne, je možné vadu konvalidovat
 - Dokud není prohlášeno na neplatné, je platné
- **Zdánlivost manželství**
 - Manželství vůbec nevzniklo, nemá žádné právní následky
 - Nelze konvalidovat
 - Rozhodnutí soudu je deklaratorní
 - Např. osoby stejného pohlaví, absence osvědčení u církevního obřadu, absence projevu vůle, nedostatky svatebního obřadu, osoby mladší 16 let

Zánik manželství

- **Řízení o neplatnost manželství**
 - Na návrh každého s právním zájmem
 - X pouze k návrhu manžela
 - Při omezení svéprávnosti
 - Při nátlaku – násilí, pohrůžka násilí, omyl v totožnosti snoubence, omyl v povaze právního jednání
 - X zahájení (i) z moci úřední
 - Bigamie
 - Sňatek mezi příbuznými (předci a potomci, sourozenci, osvojení)
- **Řízení o určení zdánlivosti manželství**
 - I bez návrhu
 - Majetková práva podle povahy, jinak bezdůvodné obohacení
 - Úprava poměrů ke společným nezletilým dětem

Zánik manželství

Běh promlčecích lhůt

- § 646 NOZ: *Mezi manžely nepočne promlčecí lhůta běžet ani neběží, dokud manželství trvá. To platí obdobně i pro práva mezi osobami žijícími ve společné domácnosti, mezi zastoupeným a zákonným zástupcem, opatrovancem a opatrovníkem nebo mezi poručenцем a poručníkem.*

Manželské majetkové právo

- Nová právní úprava umožňuje více možností upravit si majetkové poměry mezi snoubenci či manžely
- *Zákonný režim*
- *Režim založený rozhodnutím soudu*
- *Smluvený režim*
 - Vyhrazující vznik SJM ke dni zániku manželství
 - Rozšíření nebo zúžení rozsahu SJM
 - Oddělená jmění

Manželské majetkové právo

Zákonný režim SJM

Součástí společného jmění je to, čeho nabyl jeden z manželů nebo čeho nabyli oba manželé společně za trvání manželství, s výjimkou toho, co:

- a) slouží **osobní potřebě** jednoho z manželů,
- b) nabyl **darem, děděním nebo odkazem** jen jeden z manželů, ledaže dárce při darování nebo zůstavitel v pořízení pro případ smrti projevil jiný úmysl,
- c) nabyl jeden z manželů jako **náhradu nemajetkové újmy** na svých přirozených právech,
- d) nabyl jeden z manželů **právním jednáním vztahujícím se k jeho výlučnému vlastnictví**,
- e) nabyl jeden z manželů **náhradou za poškození, zničení nebo ztrátu svého výhradního majetku**.

Manželské majetkové právo

Zákonný režim SJM

Součástí společného jmění je to, čeho nabyt jeden z manželů nebo čeho nabyli oba manželé společně za trvání manželství, s výjimkou toho, co:

- a) slouží **osobní potřebě** jednoho z manželů,
- b) nabyt **darem, děděním nebo odkazem** jen jeden z manželů, ledaže dárce při darování nebo zůstavitel v pořízení pro případ smrti projevil jiný úmysl,
- c) nabyt jeden z manželů jako **náhradu nemajetkové újmy** na svých přirozených právech,
- d) nabyt jeden z manželů **právním jednáním vztahujícím se k jeho výlučnému vlastnictví**,
- e) nabyt jeden z manželů **náhradou za poškození, zničení nebo ztrátu svého výhradního majetku**.

Rozvod manželství

Kvalifikovaný rozvrat manželství

- Manželství může být rozvedeno, je-li soužití manželů **hluboce, trvale a nenapravitelně rozvráceno** a **nelze očekávat jeho obnovení**

Rozvod manželství

- Dva druhy rozvodového řízení podle NOZ
 - Rozvod **se zjišťováním příčin rozvratu manželství**
 - Tzv. sporný rozvod
 - Soud zjišťuje příčiny rozvratu manželství – dokazováním
 - Shodné prohlášení „obecných“ příčin rozvratu manželství
 - § 120/3 OSŘ: *Soud může též vzít za svá skutková zjištění shodná tvrzení účastníků.*
 - Rozvod **bez zjišťování příčin rozvratu manželství**
 - Společný návrh / připojení se druhého manžela
 - Manželství trvalo 1 R, 6 M spolu nežijí
 - Soudem schválené dohoda o péči o společné nezletilé děti
 - Dohoda o vypořádání SJM, bydlení, příp. výživném (x forma)

Rozvod manželství

- Procesní aspekty řízení o rozvod manželství
 - Místní příslušnost – poslední společné bydliště
 - Dokazování – nelze upustit od výsledku účastníků
 - Směřující k prokázání rozvratu manželství
 - Soudní poplatek – 2.000,- Kč
 - De lege ferenda: zdražení sporného rozvodu, notáři

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Prostějově rozhodl samosoudcem JUDr. Ivanem Šišmou ve věci

manželky: **Martina** , narozená
Bytem
zastoupené advokátkou JUDr. Ivanou Horákovou, sídlem
nám. T. G. Masaryka 24, 796 01 Prostějov

proti

manželovi: **Marek** narozený
bytem
zastoupeného advokátem JUDr. Ing. Ondřejem Lichnovským, sídlem
Palackého 151/10, 796 01 Prostějov

o rozvod manželství,

takto:

I. Manželství Martiny , rozené a Marka l , uzavřené dne
2012 před Magistrátem města Olomouce, **se rozvádí.**

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Rozvod manželství

Tvrdoštní klauzule (§ 755/2 NOZ)

- Přesto, že je soužití manželů rozvráceno, nemůže být manželství rozvedeno, byl-li by rozvod v rozporu:
 - se **zájmem nezletilého dítěte manželů**, které nenabylo plné svéprávnosti, který je dán zvláštními důvody, přičemž zájem dítěte na trvání manželství soud zjistí i dotazem u opatrovníka jmenovaného soudem pro řízení o úpravu poměrů k dítěti na dobu po rozvodu, nebo
 - se **zájmem manžela**, který se na rozvratu porušením manželských povinností **převážně nepodílel** a kterému by byla rozvodem způsobena **zvlášť závažná újma** s tím, že mimořádné okolnosti svědčí ve prospěch zachování manželství, ledaže manželé spolu již nežijí alespoň po dobu tří let.

Vypořádání SJM

- Zanikne-li manželství rozvodem, spravují se majetkové povinnosti a práva rozvedených manželů **dohodou** manželů nebo rozvedených manželů.
- Nedohodnou-li se rozvedení manželé o vypořádání, může bývalý manžel podat návrh na vypořádání **rozhodnutím soudu**.

Vypořádání SJM

- Nedojde-li **do tří let** od zúžení, zrušení nebo zániku společného jmění k vypořádání toho, co bylo dříve součástí společného jmění, ani dohodou, ani nebyl podán návrh na vypořádání rozhodnutím soudu, platí, že (**domněnka**) se manželé nebo bývalí manželé vypořádali tak, že:
 - **hmotné věci movité** jsou ve vlastnictví toho z nich, který je pro potřebu svou, své rodiny nebo rodinné domácnosti výlučně jako vlastník užívá,
 - **ostatní hmotné věci movité a věci nemovité** jsou v **podílovém spoluvlastnictví** obou; jejich podíly jsou stejné,
 - ostatní majetková práva, pohledávky a dluhy **náleží společně oběma; jejich podíly jsou stejné.**

Vypořádání SJM

- Dohoda o vypořádání SJM
 - Manželů
 - Forma – úředně ověřené podpisy
 - Účinnost – PMR o rozvod manželství
 - Rozvedených manželů
- Dohody o modifikaci SJM (snoubenců a manželů)
 - Zúžení / rozšíření SJM
 - Vyhrazení vzniku SJM ke dni zániku manželství
 - Oddělená jmění → společné vybavení domácnosti
- Řízení o vypořádání SJM před soudem
 - Disparita vypořádacích podílů
 - Vypořádání vnosů do SJM a do výlučného majetku

Vyživovací povinnost mezi rozvedenými manž.

- **Předpoklady vzniku**

- Oprávněný rozvedený manžel, který požaduje výživné, není schopen se sám žít
- Jeho neschopnost se žít má svůj původ v manželství nebo vznikla v souvislosti s ním
- Spravedlivost požadavku, resp. soulad s dobrými mravy, resp. nikoli zjevné zneužití práva

- **Rozsah**

- Přiměřená výživa

Vyživovací povinnost mezi rozvedenými manž.

- **Soud zohlední**

- A) délku manželství a časový odstup od rozvodu
- B) zda si rozvedený manžel (ne)zaopatřil přiměřené zaměstnání
- C) zda si rozvedený manžel mohl výživu zajistit řádným hospodařením s vlastním majetkem
- D) zda se rozvedený manžel podílel za trvání manželství na péči o rodinnou domácnost
- E) zda se rozvedený manžel nedopustil vůči druhému manželovi nebo osobě blízké činu povahy trestného činu
- F) zda je zde jiný závažný důvod

Vyživovací povinnost mezi rozvedenými manž.

- **Sankční výživné mezi rozvedenými manžely**
 - A) o výživné žádá manžel, který rozvrat manželství převážně nezapříčinil nebo s rozvodem nesouhlasí a
 - B) kterému byla rozvodem způsobena závažná újma, a současně
 - C) neexistuje jednání, které naplňuje znaky domácího násilí proti druhému manželovi
- **Rozsah: stejná životní úroveň**
 - Rozhoduje vždy soud, a to nejdéle na dobu 3 let od rozvodu.
 - Zánik (např. uzavření nového MŽ nebo RP)

Univerzita Palackého
v Olomouci

Vztahy mezi rodiči a dětmi

Vznik rodičovství

Mateřství

- Matka dítěte je žena, která ho porodila
- Náhradní mateřství – jen náznak v ustanovení § 804 Porod mimo zdravotnické zařízení – novela zákona o matrikách (§ 16/4 – rodič musí přeložit i doklad k prokázání skutečnosti, že žena dítě skutečně porodila), za neoznámení porodu není stanovena žádná sankce
- Řízení o určení/popření mateřství před soudem – nemá vlastní úpravu, přiměřené použití úpravy určování a popírání otcovství

Vznik rodičovství

Mateřství

- **Anonymní porod** – mimo zdravotnické zařízení, dítě není registrováno – jde o nalezené dítě, jemuž soud ustanoví poručníka, podobně odložené dítě do baby-boxu
- **Utajené porody** – žena s trvalým pobytem v ČR, nežije v manželství, požádá o utajení porodu – zdravotnické zařízení po ukončení hospitalizace zapečetí obálku, otevřít jen na základě rozhodnutí soudu popřípadě přání ženy

Vznik rodičovství

Otcovství

1. Domněnka: **otcem dítěte je manžel matky**
 - od uzavření manželství do 300. dne po ukončení manželství
2. Domněnka: otcem dítěte je ten, o kom to matka a domnělý otec **souhlasně prohlásí před orgánem veřejné moci**
3. Domněnka: otcem dítěte je muž, který **s matkou souložil v době, kdy od narození dítěte uběhlo 160 až 300 dní**, rozhoduje soud
 - Umělé oplodnění = otcem dítěte je muž, který dal s oplodněním souhlas

Popírání otcovství

- **První domněnka (manželství)**
 - Manžel matky může popřít v řízení před soudem do 6 měsíců ode dne, kdy se dozvěděl skutečnosti zakládající pochybnosti o jeho otcovství, nejpozději do 6 let věku dítěte
 - Pokud se dítěte narodí mezi 160 dnem od uzavření manželství a 300 dnem od zániku manželství lze popřít jen pokud je otcovství vyloučeno
 - Matka může popřít do 6 měsíců od narození dítěte, že manžel je otcem dítěte

Popírání otcovství

- **Druhá domněnka (souhlasné prohlášení)**
 - Lze popřít pouze pokud je vyloučeno, aby byl daný muž otcem
 - Do 6 měsíců od určení otcovství, resp. do 6 měsíců od narození dítěte (matka i domnělý otec)
 - Zmeškaní lhůty může soud prominout
- Popření otcovství bez návrhu rodičů
 - Vyžaduje-li to veřejný zájem a mají-li být naplněna ustanovení zaručující základní lidská práva

Práva a povinnosti mezi rodiči a dětmi

Povinnosti a práva rodičů k dítěti

1. Práva a povinnosti rodičů spojená s osobností dítěte a povinnosti a práva osobní povahy
2. Rodičovská odpovědnost
3. Vyživovací povinnost

Povinnosti a práva rodičů k dětem

1. Práva spojená s osobností dítěte
2. Práva s majetkovým základem
3. Práva morálního charakteru a práva dětí odvozená z rodičovské odpovědnosti rodičů

Práva a povinnosti rodičů k dítěti

Práva a povinnosti rodičů spojená s osobností dítěte a povinnosti a práva osobní povahy

- Vznikají narozením dítěte a zanikají jeho zletilostí
- **Určování jména a příjmení** (omezeno od 15 let věku dítěte),
- **Souhlas s osvojením dítěte** (zaniká společně s dosažením plné svéprávnosti),
- **Prohlášení o určení otcovství** (toto právo jako jediné je možné vykonat již před narozením i po zletilosti dítěte).

Práva a povinnosti rodičů k dítěti

Rodičovská odpovědnost

- Tento pojem není spojen se sankcí za neplnění povinností, ale je spojen s řádným plněním povinností a s odpovědným výkonem práv.
- Do svéprávnosti právo rodičů dítě usměrňovat výchovnými opatřeními (výchovné prostředky jsou definovány v § 884), jak to odpovídá rozvíjejícím se schopnostem dítěte.
- Ustálený soubor práva a povinností.
- Trvání od narození dítěte do nabytí svéprávnosti x osvojení
- Pozastavení RO (objektivní překážka)
 - Nezletilý nesvéprávný rodič, nesvéprávný – v rozsahu omezení
- Omezení RO (rozhodnutí soudu v zájmu dítěte, i konkurz)
- Zbavení RO (zneužití, zanedbání RO)

Práva a povinnosti rodičů k dítěti

Rodičovská odpovědnost

1. Péče o dítě (jeho zdraví, tělesný, citový, rozumový a mravní vývoj) – nově péče osobní, v nejužším slova smyslu
2. Ochrana dítěte
3. Udržování osobního styku s dítětem (rozvíjení rodinných vazeb, toto OZ podporuje na více místech – např. § 927 OZ styk s ostatními příbuznými)
4. Zajišťování jeho výchovy a vzdělání
5. Určení místa jeho bydliště
6. Jeho zastupování
7. Správa jmění dítěte

Práva a povinnosti rodičů k dítěti

Právo na výživné

- Právo a povinnost ryze majetkové povahy, které sice vychází z osobního poměru – jejich trvání je odvislé od statusového poměru, ale jejich přiznání je podmíněno naplněním zákonných předpokladů
- Není závislé na nabytí zletilosti ani svéprávnosti
 - Dokud dítě není schopno samo sebe živit

Práva a povinnosti dětí k rodičům

Práva spojené s osobností dítěte

- Tvoří právo dítěte znát svůj původ (právo podat návrh na určení otcovství dle § 873, právo na informace o jeho osvojení dle § 863)
- Právo souhlasit se svým osvojením (§ 806).
- Tato práva má dítě bez ohledu na jeho zletilost či svéprávnost.

Práva a povinnosti dětí k rodičům

Práva a povinnosti s majetkovým základem

- Stejně jako v případě první skupiny práv jsou tato práva vázána na existenci statusového vztahu rodič – dítě a okamžik zletlosti či nabytí plné svéprávnosti dítěte na jejich existenci nemá vliv (může mít však vliv na jejich rozsah).
- **Právo na výživné od rodičů** (bez ohledu na RO)
- **Vyživovací povinnost dětí vůči rodičům**
- Práva dětí jako **neopomenutelných dědiců** jejich rodičů

Práva a povinnosti dětí k rodičům

Práva morálního charakteru a práva dětí odvozená z rodičovské odpovědnosti rodičů

- povinnost dětí dbát svých rodičů
- povinnost vypomáhat rodičům s péčí o chod společné domácnosti prací, popř. peněžitými příspěvky
- povinnost podřídit se výchovným opatřením rodičů,
- právo na styk s rodiči,
- právo, aby o dítě a jeho majetek bylo ze strany rodičů řádně pečováno
- právo aby dítě rodiče řádně zastupovali
- Práva dětí odvozená z povinností rodičů zařazených do rodičovské odpovědnosti zanikají v okamžiku, kdy dítě **nabude plné svéprávnosti.**

Výkon rodičovské odpovědnosti po rozvodu

- Před rozvodem manželství je třeba upravit poměry rodičů ke společným nezletilým nesvéprávným dětem (obdobně při rozchodu nesezdaných rodičů)
- Úprava poměrů:
 - Péče o dítě
 - Vyživovací povinnosti
 - Styk (fakultativně)
- Formy
 - Dohoda – soud schválí dohodu rodičů
 - Soudní rozhodnutí

Výkon rodičovské odpovědnosti po rozvodu

Vyživovací povinnosti

- Nespadá do rodičovské odpovědnosti
- Lze přiznat ode dne zahájení soudního řízení
 - V případě dětí (i zletilých) až 3 roky zpětně
 - Neprovdaná matka 2 roky zpětně od porodu
- Změna poměrů
 - Na straně povinného i oprávněného
 - U dětí nastává přibližně po 3 letech, změna vzdělávání atp.
- Právo na výživné nezaniká zásahem do rodičovské odpovědnosti nebo změnou pohlaví rodiče

Výkon rodičovské odpovědnosti po rozvodu

Vyživovací povinnosti

- Výše není objektivizována
- Dítě má právo na stejnou životní úroveň jako jeho rodič, tomuto hledisku předchází odůvodněné potřeby dítěte (např. zdravotní stav)
- Neprokázaní příjmů rodičem – 25x životní minimum

Kategorie	Věk dítěte	Procentuální rozmezí
1.	0 - 5 let	11 – 15 %
2.	6 - 9 let	13 – 17 %
3.	10 - 14 let	15 – 19 %
4.	15 - 17 let	16 – 22 %
5.	18 a více let	19 – 25 %

Osvojení

Osvojení nezletilého

- Statusová změna s následky v SP i VP
- Smyslem je vytvoření komplexního rodinného života
 - Jiné formy jsou pojaty jako dočasné, zde je řešení konečné
- Rozhoduje soud na návrh osvojitele
- Na základě rozhodnutí dojde k zápisu osvojitelů namísto rodičů
- **Osvojitel**
 - Svéprávná zletilá osoba
 - Záruky být dobrým rodičem
 - Zdravotní stav neomezuje v péči o dítě
 - Přiměřený věkový rozdíl (zpravidla ne menší 16 let)
 - Nesmí se jednat o příbuzného v přímé linii a sourozence

Osvojení

Osvojitelé

- Manželé – společní osvojitelé (vyloučeny spolu-žijící osoby a registrovaní partneři)
- Jeden z manželů – k rozhodnutí o osvojení je zapotřebí souhlasu manžela (§ 805 OZ), tento je i účastníkem řízení o osvojení, má právo souhlas vzít zpět, poté nelze rozhodnout o osvojení
- Jiná osoba – osamělá osoba, osoba žijící v nesezdaném soužití (vyloučen je jeden z registrovaných partnerů, pokud partnerství trvá § 13/2 ZRP)
- Pokud je osvojitel rodičem – je třeba zhodnotit, zda osvojení není v zásadním rozporu se zájmy tohoto dítěte (§ 801 - výslovná úprava: majetkové zájmy nejsou rozhodující, důležité jsou zájmy osobní povahy)

Osvojení

Souhlas s osvojením

- Souhlas dítěte
 - Po 12. roku života je vyžadován osobní souhlas (Ize odvolat do PMR)
 - Do 12. roku života opatrovník – zjistí všechny okolnosti
- Rodiče dítěte
 - Souhlas rodičů je podmínkou, není součástí rodičovské odpovědnosti
 - Při zbavení rodičovské odpovědnosti může soud rozhodnout, že rodiče zbavuje i osobních práv k dítěti – zejm. práva dát souhlas s osvojením
 - Souhlas dává ustanovený poručník za rodiče
 - Zjevný nezáměr po dobu 3 měsíců od posledního zájmu (II. ÚS 485/2010)
- Osoby, které jsou oprávněny dát souhlas za rodiče (poručník, opatrovník)
- Manžel osvojitele

Osvojení

Následky osvojení

- postavení dítěte - společné dítě manželů, jinak má postavení dítěte osvojitele.
- osvojitelé mají rodičovskou odpovědnost.
- princip plné adopce u nezletilých (vzniká příbuzenský poměr mezi dítětem a rodinou osvojitele, zanikají vztahy v původní rodině, i práva a povinnosti opatrovníka či poručníka)
- osvojenec=rodič - účinky osvojení i na dítě osvojenice
- změna příjmení na příjmení určené pro děti při uzavření manželství
- povinnost informovat osvojenice o osvojení tehdy, pokud se to jeví vhodným, nejpozději do zahájení školní docházky – lex imperfecta.

Osvojení

Zrušení osvojení

- Soud může osvojení zrušit, § 840
- Z důležitých důvodů
- Návrh může podat: osvojitel nebo osvojenec
- Po uplynutí 3 let od právní moci rozhodnutí o osvojení nelze zrušit – automatická konverze osvojení zrušitelného na nezrušitelné (na návrh osvojitele lze rozhodnout i dříve o tom, že osvojení je nezrušitelné)
- § 841 znovuoobnovení práv a povinností k původní rodině
- § 842 obnova příjmení před osvojením, ledaže osvojenec prohlásí, že si ponechá příjmení získané osvojením

Osvojení

- Další formy:
 - Osvojení zletilé osoby, které je obdobou osvojení nezletilého
 - Osvojení zletilé osoby, při kterém nevzniká příbuzenský vztah (osvojení neúplné)
 - Osvojení nezletilého, kterému byla přiznána svéprávnost (§ 37 OZ) – jako osvojení zletilého

Literatura

HRUŠÁKOVÁ, Milana, KRÁLÍČKOVÁ, Zdeňka, WESTPHALOVÁ, Lenka a kol. *Rodinné právo*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2017, 400 s.

TRÁVNÍČEK, Milan. *Střídavá péče*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2015, 144 s.

ŠMÍD, Ondřej, VACOVÁ, Radka. *Výživné*. 1. vyd. Praha: Leges, 2019, 284 s.

ŠMÍD, Ondřej, ŠÍNOVÁ, Renáta a kol. *Rozvod manželství*. 1. vyd. Praha: Leges, 2013, 336 s.

ŠÍNOVÁ, Renáta, ŠMÍD, Ondřej, JURÁŠ, Marek a kol. *Aktuální problémy rodinněprávní regulace: rodičovství, výchova a výživa nezletilého*. 1. vyd. Praha: Leges, 2013, 304 s.

Univerzita Palackého
v Olomouci

Děkuji za pozornost

jan.grepl01@upol.cz